

Sygnatura akt IX C 160/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

S., dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w S. IX Wydział Egzekucyjny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Arkadiusz Grzelczak

Protokolant: Paulina Konecka

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 r. S.

sprawy z powództwa W. P.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w K.

- pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności (art. 840 kpc) (3050.85 PLN)

I. oddała powództwo;

II. zasądza od W. P. na rzecz (...) Sp. z o.o. w K. kwotę 617 złotych (sześćset siedemnaście złotych) tytułem kosztów niniejszego postępowania.

Sygn. akt. IX C 160/15

UZASADNIENIE

Powód W. P. wniósł przeciwko pozwanemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K. pozew o pozbawienie wykonalności wyroku Sądu Rejonowego w Szczecinie XVI Wydział Grodzki z dnia 02 stycznia 2003r , sygn. akt XVI Nc 10683/02 zaopatrzony w klauzulę wykonalności w całości zasądający od W. P. na rzecz (...) SA w K. oraz na rzecz następcy prawnego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. wobec nadania klauzuli wykonalności w dniu 04 sierpnia 2015r w sprawie III Co 548/15 , nadto zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania.

Uzasadniając swoje stanowisko powód podniósł zarzut przedawnienia roszczenia w oparciu o art. 118 k.c.

W odpowiedzi na pozew (k. 28) pozwany wniósł o oddalenia powództwa w całości. Pozwany podniósł, że sporne roszczenie nie przedawniło się wskutek przerwania jego biegu w związku z wszczęciem postępowania egzekucyjnego w 2003 roku przez komornika K. K. (1) , które to postępowanie zostało umorzone w dniu 16 marca 2006 roku. Nadto pozwany podniósł, iż w dniu 18 sierpnia 2009r ponownie wszczął egzekucję przed komornikiem K. K. (1), którą komornik umorzył w dniu 14 stycznia 2011r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy w Szczecinie XVI Wydział Grodzki w dniu 02 stycznia 2003r , sygn. akt XVI Nc 10683/02 wydał nakaz zapłaty zaopatrzony w klauzulę wykonalności zasądający od W. P. na rzecz (...) SA w K. kwotę 3 050,85 złotych wraz z odsetkami oraz kosztami postępowania. Postanowieniem z dnia 04 sierpnia 2015r w sprawie III Co 548/15 Sąd Rejonowy Szczecin - P. i Zachód nadał klauzulę wykonalności na rzecz następcy prawnego (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K..

Niesporne, a nadto dowód:

- tytuł wykonawczy - w aktach komorniczych Km 658/15

W oparciu o powyższy tytuł wykonawczy (...) SA w K. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko W. P. w roku 2003, który wpłynął do kancelarii komorniczej K. K. (1) . Wniosek obejmował całość roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego. Postępowanie egzekucyjne Km 2194/03 zostało umorzone postanowieniem z dnia 16 marca 2006 roku w trybie art. 824 § 1 pkt 3 kpc.

W oparciu o powyższy tytuł wykonawczy (...) SA w K. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko W. P. w roku 2009, który wpłynął do kancelarii komorniczej K. K. (1) . Wniosek obejmował całość roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego. Postępowanie egzekucyjne Km 6101/09 zostało umorzone postanowieniem z dnia 14 stycznia 2011 roku w trybie art. 824 § 1 pkt 3 kpc.

Dowód:

- wniosek z dnia 12 08 2003r o wszczęcie egzekucji – k 31

- postanowienie z dnia 16 03 2006r – k 32

- wniosek z dnia 18 08 2009r o wszczęcie egzekucji – k 33

- postanowienie z dnia 11 01 2011r – k 35

W dniu 07 września 2015 roku Komornik Sadowy J. W. zawiadomiła W. P. o wszczęciu postępowania egzekucyjnego o sygn. akt Km 658/15 z wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. z dnia 28 sierpnia 2015 roku na podstawie tytułu wykonawczego opatrzonego klauzulą wykonalności w trybie art. 788 kpc.

Niesporne, a nadto dowód:

- zawiadomienie - k 7 - akt Km 658/15

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się w całości niezasadne.

Podstawę prawną powództwa stanowił przepis art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., stosownie do którego: „§ 1. Dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.”.

Spór w sprawie ogniskował się wokół podniesionego przez powoda zarzutu przedawnienia roszczenia.

Stosownie do art. 117 § 1 k.c., z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Zaś zgodnie z art. 117§2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne. W przypadku objęcia roszczenia tytułem wykonawczym skutek ten przejawia się w utracie przez wierzyciela uprawnień do korzystania z pomocy przymusu państwowego dla wyegzekwowania roszczenia. [podobnie A. J. w Komentarzu do art. 125 kodeksu cywilnego (Dz.U.64.16.93), [w:] A. K. (red.), K. K.-P., E. N., Z. G., A. J., A. J., T. S., Kodeks cywilny. Komentarz. T. C. ogólna, LEX, 2009]. Stąd podniesienie zarzutu przedawnienia może zostać potraktowane jako określone w art. 840 § 1 pkt 2 kpc zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane.

Na mocy art. 125 § 1 k.c., „Roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z **upływem lat dziesięciu**, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy. Jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu.”

Ponadto zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c., „bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia”. Dalej na mocy art. 124 § 1 i 2 k.c., „Po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.”

Okoliczności faktyczne sprawy Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów nie kwestionowane przez strony.

Na tej podstawie przyjęto, że poprzednik pozwanego (...) SA w K. złożył wniosek o wszczęcie egzekucji przeciwko powodowi w roku 2003 i 2009. Wniosek obejmował całość roszczenia wynikającego z tytułu wykonawczego. Postępowanie egzekucyjne zostało umorzone postanowieniami z dnia 16 marca 2006 roku oraz 14 stycznia 2011 roku.

Owszem, nie ustalono konkretnej daty doręczenia powodowi jako dłużnikowi zawiadomienia o wszczęciu egzekucji, jednak zasady doświadczenia życiowego nakazywały przyjąć, że komornik niezwłocznie po wpłynięciu wniosku o wszczęcie egzekucji wszczął egzekucji i dokonał doręczenia zawiadomienia dłużnikowi.

Podkreślenia wymaga, iż Sąd orzekający w sprawie stoi na stanowisku, że złożenie wniosku o nadanie orzeczeniu klauzuli wykonalności przerywa bieg przedawnienia. W doktrynie i orzecznictwie przeważa obecnie pogląd o tym, iż złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia jest dominujący w judykaturze i zyskał powszechną aprobatę (por. wyrok Sądu Najwyższego z 12 stycznia 2012 r. , IICSK 203/11 , LEX nr 1125087, wyrok Sądu Najwyższego z 5 listopada 2004 r. , IICK 478/03 , LEX nr 359477, wyrok Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2004 r. , IICK 276/04 , LEX nr 284135). Jak słusznie podniósł Sąd Najwyższy w przywołanych wyżej orzeczeniach, wcześniejsze stanowisko judykatury nawiązujące do wymagania „bezpośredniości czynności” oparte było na znaczeniu powyższego sformułowania wskazanym w słownikach języka polskiego z pominięciem celu jego wprowadzenia oraz funkcji, jakie spełnia możliwość przerwania przedawnienia. W pełni przekonująca jest argumentacja Sądu Najwyższego, że zaliczenie nadania klauzuli wykonalności do kategorii czynności "przygotowawczej" i odmówienie jej przymiotu "działania bezpośredniego" byłoby sprzeczne z istotą sądowego dochodzenia roszczeń i zaspokajania ich w drodze egzekucji, charakteryzującego się określoną w ustawach sekwencją czynności stron oraz organów wymiaru sprawiedliwości i egzekucyjnych. Wniosek o nadanie klauzuli wykonalności stanowi przecież - poza przypadkami nadawania takiej klauzuli z urzędu - *conditio sine qua non* zaspokojenia roszczenia. Do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem, uprawniony nie może podjąć innej czynności mogącej też przerwać bieg przedawnienia. Stąd złożenie tego wniosku nie tylko powoduje przerwanie biegu przedawnienia, ale też jego zawieszenie aż do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem (art. 124§2 k.c.). Sąd Najwyższy zaznaczył, że uregulowanie to odpowiada fundamentalnemu założeniu instytucji przedawnienia, według którego termin przedawnienia nie może biec, jeżeli uprawniony nie ma możliwości realizowania roszczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2003 r., V CK 13/03 i V CK 24/03 (niepubl.), oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2002 r., III CZP 72/01, OSNC 2002/9/107).

Analizując stan faktyczny stwierdzono, że nakaz zapłaty wydany w dniu 02 marca 2003 roku uprawomocnił się bez zaskarżenia.

Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. złożenie wniosku o nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności stanowiło czynności powzięto bezpośrednio w celu zaspokojenia roszczenia, a zatem zgodnie w wykładnią Sądu Najwyższego z dnia 16.01.2004 roku, III CZP 101/03, przerwało bieg przedawnienia. Termin przedawnienia rozpoczął swój bieg na nowo z dniem nadania klauzuli wykonalności 06 maja 2003 roku .

Wszczęcie postępowań egzekucyjnych Km 2194/03, Km 6101/09 z uwagi na sposób jego zakończenia statuuje, iż nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia. Wobec umorzenia egzekucji na bezskuteczność nie można wskazywać, iż nie doszło do skutecznego przerwania biegu przedawnienia.

W tym zakresie Sąd w pełni podziela pogląd Sądu Najwyższego IV CSK 439/10 - Umorzenie ex lege postępowania egzekucyjnego powinno wywoływać - przy powołaniu się na przepis art. 182 § 2 k.p.c. - ten efekt prawny, że złożony wniosek o wszczęcie egzekucji nie może wywierać już żadnych skutków prawnych (także w zakresie biegu egzekwowanego roszczenia), jakie ustawa wiąże ze złożeniem takiego wniosku - oraz z uzasadnienia - Przepis art. 823 k.p.c. przewiduje umorzenie postępowania egzekucyjnego ex lege. Dzieje się tak wówczas, gdy wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie żądał podjęcia zawieszono postępowania. Termin roczny biegnie od dokonania ostatecznej czynności egzekucyjnej, a w razie zawieszenia postępowania - od ustania przyczyny zawieszenia. W orzecnictwie Sądu Najwyższego dostrzeżono możliwość stosowania do skutków prawnych umorzenia ex lege egzekucji sądowej odpowiednio przepisu art. 182 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2003 r., II CK 113/02 (OSP 2004, z. 11, poz. 141) wyjaśniono, że złożenie przez bank wniosku o wszczęcie egzekucji przerywa bieg przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.), przy czym do oceny skutków prawnych wniosku o wszczęcie egzekucji - w razie jej umorzenia na podstawie art. 823 k.p.c. - stosuje się odpowiednio art. 182 § 2 k.p.c. (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2009 r., IV CSK 244/09, niepubl.). W wyroku z dnia 13 października 2008 r. bliżej uzasadniono potrzebę stosowania art. 182 § 2 k.p.c. także w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego ex lege, a nie tylko - postępowania rozpoznawczego. Wyjaśniono tam trafnie m.in. to, że podobne względy jak w postępowaniu rozpoznawczym przemawiają także za przyjęciem w postępowaniu egzekucyjnym ochrony interesu drugiej strony postępowania, gdy wierzyciel nie wykazuje odpowiedniej aktywności przez pewien czas. Uwaga ta pozostaje aktualna także w stosunku do nabywcy wierzytelności na podstawie cesji. Umorzenie ex lege postępowania egzekucyjnego powinno zatem wywoływać - przy powołaniu się na przepis art. 182 § 2 k.p.c. - ten efekt prawny, że złożony wniosek o wszczęcie egzekucji nie może wywierać już żadnych skutków prawnych (także w zakresie biegu egzekwowanego roszczenia), jakie ustawa wiąże ze złożeniem takiego wniosku. W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 1996 r., III CZP 44/96 (OSNC 1996, z. 9 poz. 117) stwierdzono, że postanowienie sądu o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, które uległo umorzeniu z mocy prawa, jest w istocie postanowieniem jedynie stwierdzającym to umorzenie (art. 823 k.p.c.). Skoro skutek umorzenia następuje ex lege, zbędne jest wydanie stosownego postanowienia o umorzeniu przez organ egzekucyjny.- które jednakże w niniejszym stanie faktycznym nie może mieć zastosowanie albowiem egzekucja nie została zakończona w trybie art. 823 kpc czy 825 kpc.

Wobec powyższego termin 10 letni zaczął biec od 16 marca 2006r i ponownie od 14 stycznia 2011r i został na okres nadania klauzuli wykonalności zawieszony wnioskiem z dnia 13 kwietnia 2015 roku do dnia 04 sierpnia 2015 roku.

Egzekucja ponowna Km 658/15 została wszczęta na wniosek z dnia 28 sierpnia 2015 roku tj. przed upływem okresu 10 letniego.

Wobec powyższego orzeczono jak w pkt I wyroku.

O kosztach orzeczono w oparciu o art. 98 § 1 k.p.c. i art. 100 k.p.c., uznając że powód uległ pozwanemu i w związku z tym należy uznać go za stronę pozwana wygrywającą w całości. Po stronie pozwanej powstały koszty postępowania w tym kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu, które to zostały przyznane pozwanemu od powoda w kwocie 617,00 zł, określone na podstawie § 2 oraz § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j.Dz.U.z 2013 r., poz. 490).

Sygn .akt IX C 160/15 18 grudnia 2015r

ZARZĄDZENIE

1. Odnotować.
2. Odpis wyroku wraz z odpisem uzasadnienia doręczyć pełnomocnikowi pozwanego
3. Akta z pismem lub za 21 dni od wykonania.